

Årsplan

Kleiverud barnehage 2024/2025

Trygghet,
mestring og
læring for alle

*Kleiverud barnehage
Kleiverudveien 195
3086 Holmestrand*

Godkjent i SU: 26.08.2024

Innhold

Velkommen til Kleiverud barnehage!.....	3
Barnehagens styringsdokumenter	3
Kleiverud barnehages visjon og satsningsområder	4
Inkludering.....	4
Vennskap og fellesskap	4
Kommunikasjon og språk	6
Omsorg, lek og læring og danning.....	9
Omsorg	9
Lek	9
Læring.....	12
Danning	12
Progresjon	14
Trafikksikker kommune	14
Medvirkning	14
Foresattes medvirkning.....	14
Barns medvirkning.....	15
Tilvenning og overganger	15
Nye barn	15
Trygghetssirkelen	15
Overganger innad i barnehagen.....	16
Overgang barnehage-skole	16
Skolestarterne	16
Løvegruppa.....	17
Dokumentasjon og planlegging, vurdering og evaluering.....	18
Barnehagen som lærende organisasjon.....	18
Samarbeid.....	19
Foreldresamarbeid	19
Samarbeid med andre instanser	19

Velkommen til Kleiverud barnehage!

Vi ser frem mot et innholdsrikt år sammen med dere, men ikke minst barna deres. Gjennom årsplanen vil dere få innsikt i barnehagens satsningsområder og hvordan vi ønsker å arbeide med å nå målene vi har satt oss. Årsplanen er i tillegg et arbeidsverktøy for ansatte, som vi bruker aktivt i det pedagogiske arbeidet på avdelingen.

Barnehagens styringsdokumenter

Barnehageloven og Rammeplan for barnehager ([rammeplan for barnehager](#)) er styringsverktøy for barnehagen. Barnehagene hører under Kunnskapsdepartementet, og Utdanningsdirektoratet jobber for å utvikle utdanningsløpet fra barnehage til og med videregående skole. Departementet fastsetter Rammeplan for barnehagen med retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen er tydelig på hvilke nasjonale krav som stilles til barnehager, og den stiller også krav til hva vår lokale årsplan skal inneholde.

Formålet i barnehageloven § 1 fastslår blant annet at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. I samarbeid og forståelse med hjemmet skal vi ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Holmestrand kommune sin visjon er «Trygghet, mestring og læring for alle». I kommunen er det utarbeidet en felles strategiplan, som et forpliktende grunnlag for drift og utvikling av barnehager og skoler. Satsningsområdene i Holmestrand kommune er livsmestring-, språk- og digital kompetanse. Disse temaene er utgangspunkt for innhold på personalmøter, avdelingsmøter og felles planleggingsdag. Dette er også førende for våre valg og planer.

[Strategiplan for Holmestrand kommune](#)

Videre har Holmestrand kommune planer og føringer som styrer barnehagen i forhold til økonomi, personal og informasjon- og fagutvikling.

Figur 1 Bilde av rammeplan for barnehagen og lov om barnehagen

Kleiverud barnehages visjon og satsningsområder

Holmestrand kommune har visjonen «Trygghet, mestring og læring for alle». Og vi har valgt satsningsområdene **inkludering, vennskap og fellesskap** og **kommunikasjon og språk**.

Inkludering

Kleiverud barnehage er en del av et statlig initiert tiltak KO-løftet «Kompetanseløftet spesialpedagogikk og inkluderende opplæring». Dette løftet innebærer å øke kompetansen til ansatte i barnehagen og skoler for å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging.

Her hos oss har vi et hovedmål som går ut på å inkludere alle barn gjennom å skape gode leke- og læringsmiljø for språk og samspill. For å kunne sikre at alle barn opplever seg inkludert i et fellesskap, ønsker personalet, gjennom KO-løftet, økt kunnskap innenfor blant annet:

1. Sikre at alle barn opplever seg inkludert i fellesskapet
2. Mer kunnskap om observasjon av vennskap og relasjoner
3. Økt kompetanse om inkluderende lek og samspill

Dette vil være en kontinuerlig prosess der konkrete delmål og tiltak lages underveis.

Figur 2 Formålet med KO-løftet

Vennskap og fellesskap

Psykisk helse er noe vi har med oss helt fra vi er små og som følger oss gjennom hele livet. God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv, ha tro på at man klarer og at man er verdifull for den en er. En god psykisk helse gir overskudd, trivsel, og glede, samtidig som man vil kunne oppleve seg selv som betydningsfull for andre. Et barn med en god psykisk helse vil i stor grad være mer mottakelig for læring, både sosialt, emosjonelt og kognitivt. De vil også være bedre rustet til å håndtere motgang, påkjenning og stress.

Lov om barnehager pålegger barnehagen å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring hos barn. Barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelser mot barna, og aktivitetsplikten skal sikre at det iverksettes tiltak straks dersom ett eller flere barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Olweus (2010), Idsøe og Roland (2017) definerer mobbing som «intensjonell *negativ handling, gjentatt over tid og hvor det er ubalanse i styrkeforholdet mellom den/ de som utøver og den som blir utsatt for handlingen*».

Barnehagene i Holmestrand har en felles plan for psykososialt barnehagemiljø. Denne planen sier noe om hvordan vi skal jobbe for inkluderende fellesskap samt et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Planen gir oss konkret støtte og hjelp til å oppdage og handle dersom mobbeatferd oppstår.

«Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering. Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for hvert enkelt barn" <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/barnehagemiljo/>

I Kleiverud barnehage kartlegger vi jevnlig det psykososiale miljøet på avdelingene for å sikre at alle barn har en trygg og god barnehagehverdag.

Vi jobber for at alle barn i vår barnehage skal:

- Få omsorg og bli møtt med respekt og tillit
- Lære å ta vare på seg selv og gi uttrykk for sine behov og tanker
- Få mulighet til å påvirke sin egen hverdag
- Få mulighet til å leke, undre seg og lære
- Få oppleve et inkluderende fellesskap som bygger på toleranse, likeverd, og som fremmer demokrati og motarbeider diskriminering og utestengelse
- Få bruke kroppen sin allsidig og utvikle motoriske ferdigheter
- Få felles opplevelser i naturen og nærmiljøet
- Delta i matlaging og oppleve et godt måltidsfellesskap

Kleiverud barnehagen skal legge til rette for at barna utvikler en god helse gjennom allsidig fysisk aktivitet og mestringsglede både ute, inne og på tur. Barna skal også få oppleve å være med å lage mat, utvikle matglede og sunne helsevaner.

Og for å få til dette skal personalet i vår barnehage:

- Være gode rollemodeller
- Gi barna støtte i å mestre motgang og håndtere utfordringer
- Gi barna hjelp til å bli kjent med egne og andres følelser
- hjelpe barna til å tilegne seg sosiale ferdigheter gjennom lek, samarbeid og hverdagsaktiviteter
- Fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, etnisitet og språklige utfordringer.
- Inkludere barna i måltidsituasjonene, og da spesielt i forarbeidet med pådekkning, kutting av ulike grønnsaker, frukt og kjøtt. Og ferdigstille måltidet før servering.

Kommunikasjon og språk

Holmestrand kommune satser på språk i hele læringsløpet. Tidlig og god språkutvikling er en av barnehagens kjerneoppgaver. Vi bruker veileder fra PPT og kompetanseutviklingspakkene Språkløyper som verktøy for å styrke muntlig språk, lese- og skriveaktiviteter.

Link til språkløyper: <http://sprakloyper.uis.no>

Muntlig språk

Vi skal gi barna varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjons-middel for tanker, meninger og følelser. Barna skal få erfaring med å bruke språket til å skape relasjoner, opprettholde vennskap og til å løse konflikter. Leken bidrar til å utvikle barnets språk gjennom erfaringer, kommunikasjon og samspill med andre barn og voksne. Sang, sangleker, regelleker og spill er andre språkstimulerende aktiviteter.

Samtaler er en grunnleggende aktivitet for språktilegnelse og læring. Spontane og uformelle samtaler finner sted hvor som helst, og når som helst i løpet av barnehagehverdagen. Felles for disse samtalerne er at de er en omfattende og viktig læringsarena for barn. Gode samtaler mellom voksne og enkeltbarn, eller få barn i en gruppe har vist seg å være fruktbare språklærings situasjoner.

Personalet skal ta kontakt med barnet, være bevisst på egen språkbruk, tilpasse seg språket til barnet. Barna lærer ord og fyller ordene med innhold. En støttende voksen kan gjenta ordene med en hel setning. I tillegg skal personalet tilføre mer til samtalen, som for eksempel å introdusere nye ord og uttrykk som er nyttige i den gitte situasjonen. Barna kan også ha nytte av å høre uttrykksmåter og vendinger som naturlig hører hjemme i leken, og som er hensiktsmessige å bruke i kommunikasjonen dem imellom.

Når en voksen tar initiativ til en samtale med et barn, inviteres barnet til et språklig samspill. Ved å være aktive deltakere i samtaler, tilegner barna seg en bred språklig kompetanse. De er selv avsendere av budskap, de lytter og observerer og de mottar og tolker budskap.

Skriftspråk

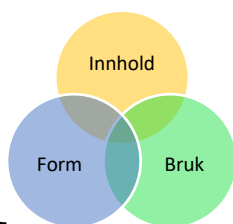
I Kleiverud barnehage støtter vi barna i deres skriftspråkutvikling. Barn observerer skrift omkring seg og får erfaringer med at skrift er viktig. Tegning er ofte en bro over til det første møte med skriftspråket. Personalet skal støtte barna i deres tegneutvikling og utforsking av bokstaver i spontane og planlagte situasjoner, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Lesing

Vi ønsker å skape et godt språkstimulerende miljø for barna og vil bruke bøker som verktøy. Vi har ulike strategier for å lese bøker. Vi undrer oss om forsiden, tar lesestopp i løpet av teksten og samtaler om begreper, illustrasjonene og handlingen. Vi synger sanger, forteller eventyr, rim og regler. Ved å bruke konkrete, dramatisere og bygge opp lekemiljø fra bøkene skaper vi en felles lekearena for barna. Barna medvirker i å dramatisere/lage film med utgangspunkt i bøker/eventyr. Vi omgjør historien og barna må derfor bruke sine språklige ferdigheter på en ny måte.

Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling, viser Skandinavisk barnehageforskning. For å lykkes i arbeidet med barns språk er det avgjørende å ha samtaler, tegne/ skrive og ha leseaktiviteter i hverdagen.

Begrepslæring

Ved språkstimulerende aktiviteter deles barnegruppen i mindre grupper. I disse gruppene kan et fokus være strukturert begrepslæring. Hele eller deler av gruppen øver på strukturert begrepslæring bla. gjennom å lage tankekart om aktuelle hverdagsord og på den måten tilegne seg ordets innhold, form og bruk. Enkelte ganger kan barn trenge ekstra støtte i å øve på ordets innhold og betydning, for å videreutvikle språklig og sosial kompetanse. Noen barn lærer flere språk parallelt og trenger å øve seg på lyder eller begreper i mindre gruppe. Forskning viser at det ikke er en hindring å lære flere språk samtidig.

Barna skal:

- Få hjelp til å utvikle et godt ordforråd, slik at de kan benytte seg av et fantasirikt språk i lek, kunne uttrykke sine behov, følelser og ønsker
- Styrke sin hukommelse og mestringsfølelse
- Få et godt forhold til bøker, sanger, rim, regler, fortellinger og eventyr
- Utforske og gjøre seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

Personalet skal:

- Ha et bevisst forhold til å være språkmodell, og «bade barna» i språk
- Være aktive i samtaler med barn, undre seg sammen med dem, og benytte seg av alle gode språksituasjoner til å utvikle barnets språk
- Lese bøker for barn, og skape samtale og undring rundt innholdet i bøkene
- Være bevisste på barns ulike forutsetninger ved å legge til rette for aktiv deltagelse og varierte erfaringer som videreutvikler ordforråd og begrepsforståelse

Progresjonsplan for kommunikasjon og språk:

Barnet skal				
1-2 år Gjør seg forstått ved bruk av verbalt og nonverbalt språk. Viser interesse for sang og sanglek. Viser interesse for pekebøker/bildebøker. Forstå en del hverdagsord Kan følge enkle instruksjoner.	2-3 år Deltar i sang og sanglek. Viser interesse for rim, regler og leseaktiviteter Bruker 2-3 ords ytringer. Bruker substantiv og verb fra hverdagen Peke ut dagligdagse gjenstander. Kan følge instruksjoner med to ledd. "Hent dukken og legg den i sengen"	3-4 år Kan bruke språket til å uttrykke meninger, ønsker og følelser. Viser interesse for bøker, eventyrfortellinger, historier og sang Viser interesse for egen bokstav. Bruker språket aktivt i lek. Bruker språket til å invitere inn til lek eller invitere seg selv inn i lek	4-5 år Kan fortelle om egne erfaringer og forklare hva noe er Viser interesse for ulike tekstsjangere, som "det var en gang" eller "snipp snapp snute" Viser interesse for bokstaver i alfabetet Bruker språket aktivt i lek Bruker språket til å fremme sosial kompetanse, som å be om å være med i lek og lytte til andre	5-6 år Kan forklare og bruke et dekontekstualisert språk, som baserer seg på å huske episoder og dele erfaringer Kan gjenkjenne og gjengi eventyr og fortellinger. Gryende interesse for tekstskaping Kan gjenkjenne egen og flere bokstaver Bruker språket aktivt i lek og planlegging av lek Bruker språket aktivt i kompromiss og oppgaveløsning
Personalet skal				
1-2 år Legge til rette for at barn får mulighet til å uttrykke seg verbalt og non-verbalt gjennom tilstedeværelse og interesse for barnet. Bruke sang og sanglek jevnlig sammen med barna. Bruke konkrete. Legge til rette for at det settes av tid til slike stunder. Ha barnelitteratur tilgjengelig for barna. Vi skal oppfordre barna til å bli med på lesestund og bruke konkrete for å legge til rette for leseopplevelser. Bade barna i språk ved å benevne ting vi ser og hva vi gjør i hverdagen.	2-3 år Vise interesse for språklige ytringer, utfylle samtaler med barna. Legge til rette for at barna opplever sang, sanglek, rim og regler. Ha tilgjengelig barnelitteratur for barna. Vise interesse for barnas initiativ til bøker og lesning. Bruke konkrete. Legge til rette for å dele barna i mindre grupper med aktiviteter tilrettelagt for språk og lek. Se barna som ressurser og selvstendige individer. Vi skal legge til rette for at barna får øve seg på selvstendige oppgaver.	3-4 år Veilede barn i samtale, følge opp samtale med åpne spørsmål og nysgjerrighet. Bruke eventyr sammen med barna. Bruke konkrete både i eventyr og historie formidling. Synge sanger barna kan, men også bli kjent med ulike sangtekster. Legge til rette for aktiviteter der barna blir introdusert sin egen og andres bokstaver. Veilede og støtte barn til å komme inn i lek og innta ulike roller i lek.	4-5 år Legge til rette for at barna opplever stunder der samtalen er i fokus. Vi skal sørge for tilstedeværelse i samtale og vise interesse for det barnet sier. La barna bli med på å lage historier og eventyr, der vi oppfordrer til å bruke typiske trekk for tekstsjangere. Legge til rette for at bokstaver og alfabetet er tilgjengelig på avdeling. Legge til rette for ulike lekemiljøer der barna får mulighet til å anvende fantasi og planlegging sammen med andre. Veilede og støtte i leken.	5-6 år Ha kunnskap om barnas opplevelser utenfor barnehagen. Oppfordre til å fortelle om opplevelser eller episoder utenfor her og nå situasjon. Legge til rette for at barna kan skape sine egne historier gjennom ulik aktivitet. Oppfordre til bruk av egen og andres bokstav. Støtte og veilede i leksituasjoner. Legge til rette for at barna kan utvikle demokratiske holdninger.

Omsorg, lek og læring og danning

Arbeidet med omsorg, lek, læring og danning skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Omsorg

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal ivareta barnas behov for omsorg. Omsorg er et grunnleggende behov alle mennesker har, og er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for deres personlige utvikling av empati og nestekjærlighet. «Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som gir grunnlag for trivsel, glede og mestring» (Rammeplan, 2017)

Vi legger til rette for at barna skal bli trygge på de ansatte og de andre barna i barnegruppa. Vi ønsker at alle barn skal oppleve å bli møtt med åpenhet, varme og interesse hver dag. Vi deler i grupper for at barna skal ha færre personer å forholde seg til, og gjøre det lettere for barna å skape trygge og gode relasjoner.

Lek

I Kleiverud barnehage har vi hele dagen et blikk på barns viktigste gjøremål – å leke. Leken er en sentral arena for barns trivsel og en viktig brikke i barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling med andre. Barnehagen skal bidra til at alle opplever meningsfylt engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Vi ønsker at alle barn skal få leke så mye de vil. Det fins ulike former for lek, blant annet disse to:

Sosial toddlerlek – gjenkjennbart hos de minste.

Denne leken er basert på grovmotoriske aktiviteter, og viser tydelig at barna kommuniserer gjennom kroppen sin. Barna kommuniserer og forstår hverandre og omverdenen ved å bruke sanser, følelser, mimikk, gester, lyder og bevegelser.

Rollelek – barnet tar hele seg selv i bruk

Rolleleken er en naturlig uttrykksform for barn. Leken symboliserer det barna selv opplever i hverdagen, og fantasi og virkelighet flyter over i hverandre. Den har også en viktig rolle i utvikling av sosial kompetanse. I leken lærer barna å ta hensyn til hverandre, samarbeide med andre barn, sosiale spilleregler og de utvikler språket.

I et godt leke-fellesskap legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre, noe som fører til trivsel og læring. Lek kan føre til forståelse og vennskap uavhengig av alder, språklige og kulturelle ulikheter. Leken innebærer utforskning og bearbeiding av inntrykk som barna opplever og erfarer i hverdagen. Vi skal tilrettelegge for prosjekter og temaer som inspirerer til lek og undring både ute og inne, basert på barnas interesser og medvirkning. Målet er at prosjektene skal inspirere til allsidig lek som inkluderer alle.

Felles for all lek er at det er en iboende trang hos alle barn. De **MÅ** bare leke. Det er viktig for oss at alle ansatte i vår barnehage forstår lekens egenverdi og dens betydning for barna, og deres barndom. Gjennom lek og utvikling av sosial kompetanse skal vi støtte og bygge oppunder barns gode selvfølelse, trygghet og tillit. Dette er ulike fundamentet som skal styrke barnet gjennom livet.

Noen barn trenger ekstra støtte i lek og aktiviteter. Vi har spesialpedagog og andre ansatte som gir ekstra støtte i det allmennpedagogiske tilbudet.

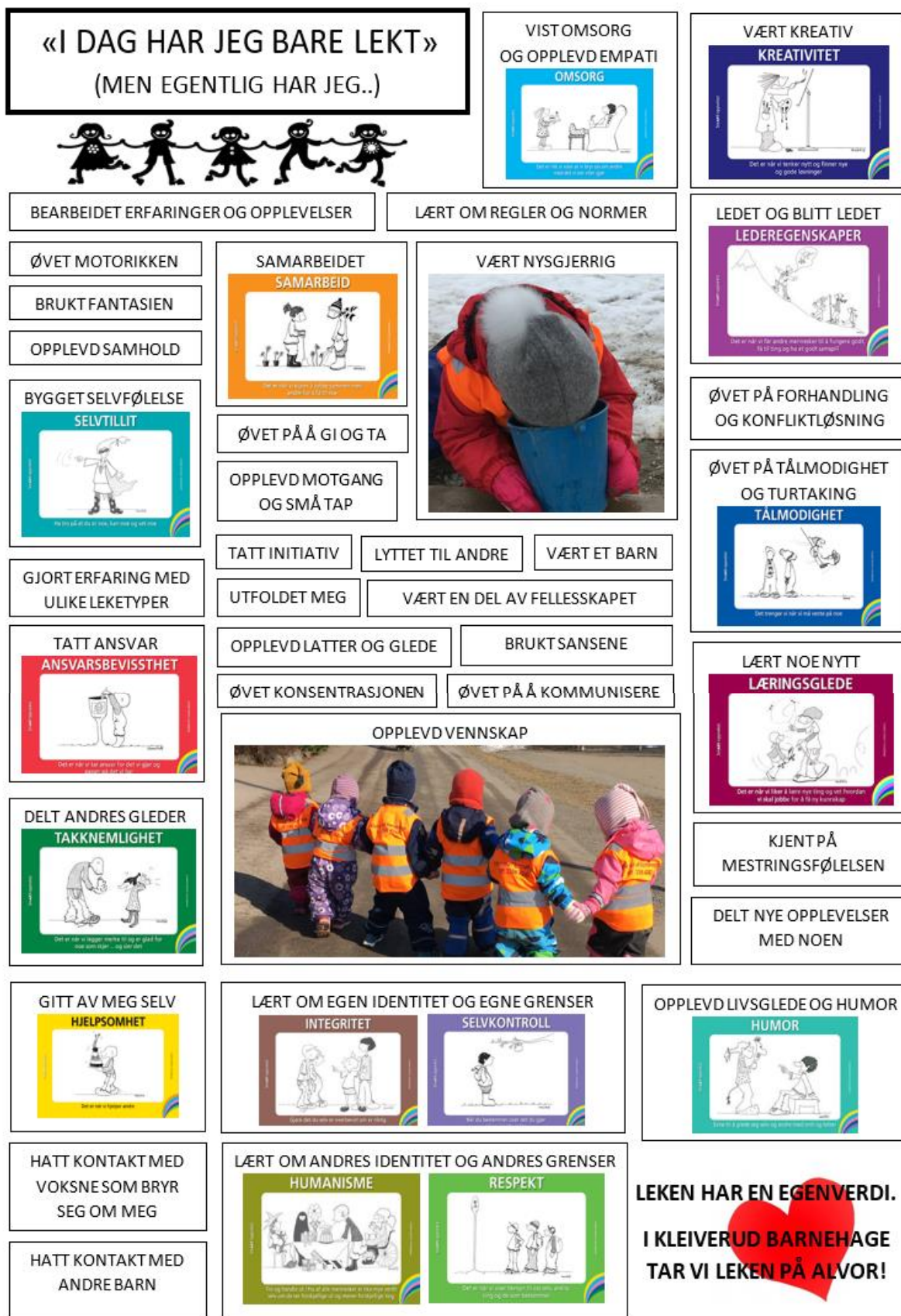
Barna i vår barnehage skal blant annet:

- Få positive leke-opplevelser sammen med andre barn
- Få opplevelser som kan inspirere til lek
- Opplive at de kan ha forskjellige roller i en lek
- Opplive og få erfaring med variert lek; fin- og grov-motorisk lek, inne-utelek, boltrelek, og ute i naturen
- Opplive å få medvirke i egen lekehverdag
- Lære om egen identitet, egne og andres grenser
- Lære om egne og andres grenser

For å få til dette skal personalet:

- Sette av god tid til lek og verne om leken
- Tilrettelegge for et godt lekemiljø både ute og inne
- Motivere barna til ulike typer lek gjennom å gi felles opplevelser
- Tilby ulike tema/ prosjekt, sanger, historier og lekemateriell
- Være til stede i leken for å inkludere alle barn, veilede, motivere og observere
- Dersom barnet ditt kommer hjem og sier at det bare har lekt i barnehagen, så spør hva det har lekt. Da får du også vite hva det har lært! **Vi tar leken på alvor!**

Figur 3 "I dag har jeg bare lekt" Lekens egenverdi opp mot smart-egenskaper

Læring

Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende leke- og læringsmiljø der barn får leke, utforske, lære og mestre. «Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og å få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (Rammeplan, 2017).

Prosjektarbeid

Kleiverud barnehage arbeider med prosjektarbeid. Prosjektarbeidet skal legge til rette for at barna opplever felles referanser til lek, samspill og inkludering. Det skal være rom for å være nysgjerrig og utforskende gjennom varierte impulser. Når det anvendes prosjektarbeid som arbeidsmetode ønsker vi å rette fokuset mot å bygge gode og solide felleskap, slik at det kan foregå kulturskaping både i og utenfor barnehagen.

Barna skal få muligheten til å medvirke i prosessene og utforming av prosjektene. Et tema for prosjektarbeid kan starte med at vi er opptatt av barnas innspill, vi er lydhøre ovenfor barnas initiativer, interesser og hva som rører seg i barnegruppen. Ulike aktiviteter både inne og ute gjenspeiler prosjektets tema og fagområdene vi arbeider med. Prosjektarbeid knyttes til språksatsningen i Holmestrand kommune ved at personalet arbeider med språkstimulerende aktiviteter som lesing, eventyr og sangaktiviteter. Barna skal oppleve mestring, felleskap og læringsglede gjennom prosjektarbeid i Kleiverud barnehage.

Danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratisk fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur» (Rammeplan, 2017).

Kleiverud barnehage skal støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse ved å legge til rette for at barna får delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold i barnehagen. Vi legger til rette for at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne og evne til å yte motstand. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i en verden de er en del av.

Vi bruker blant annet Smart som verktøy for å arbeide med danning.

SMART – Et felles språk hvor vi lærer om våre styrker

SMART er et tankesett bygget på AI (Appreciative Inquiry), anerkjennende undersøkelser utfra positiv psykologi og utvikling av sosial kompetanse. Vi har arbeidet med SMART siden 2014.

SMART-bokstavene står for:

Styrkefokus – hovedfokus på personlige styrker og det som fungerer bra.

Medvirkning – gode spørsmål er forløsende. Alle stemmer er like mye verdt.

Anerkjennelse – stå ved siden av og prøve å forstå hvordan verden ser ut herfra.

Relasjoner – kvalitativt gode relasjoner på alle nivåer.

Trening – systematisk trening, erfaringsdeling og utholdenhet er suksessfaktorer.

Gjennom SMART arbeider vi med å utvikle livsmestringskompetanse, vennskap og felleskap. Ved å arbeide med SMART har vi fokus på de positive hendelsene som skjer i det sosiale samspillet mellom

menneskene i barnehagen. Vi ønsker å bidra til at barn kan oppleve gode relasjoner med andre, og bli bevisste på sosiale egenskaper som kan fremme vennskap og felleskap i barnehagen. Sosial kompetanse er ferdigheter, kunnskaper og holdninger som gjør det mulig å etablere og vedlikeholde sosiale relasjoner. Vi ønsker at barna skal bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal øve på å hevde seg på en god måte og å lese lekesignaler fra andre. Barna skal vise empati og kunne utføre handlinger for å hjelpe andre.

Figur 4 Bilder av de 20 SMART-egenskapene

SMART har utarbeidet bilder av 20 gode karakteregenskaper. Ved å arbeide med disse er vi med på å styrke barnas sosiale kompetanse. Vi «tar barna på fersken» når de utfører disse egenskapene, lærer barna å se etter egenskapene hos andre, leter etter de i bøker og har samlinger med rollespill med de ulike egenskapene som tema.

Det viktigste vi kan lære barn i barnehagen er å samhandle med andre. Vi jobber aktivt for å legge til rette for utvikling av vennskap og felleskap på tvers av alder og kjønn. Avdelingene er derfor delt inn i ulike alderstrinn, da det er mye god sosial læring å leke med større eller mindre barn.

Vi ønsker at barna i vår barnehage blant annet skal:

- Øve på trygg og god selvfølelse og å håndtere motgang
- Lære å bruke karakteregenskapene og la de bli en naturlig del av språket
- Lære å se seg selv i en gruppe, kunne sette grenser for seg selv og respektere andres grenser
- Lære å sette ord på egne følelser og respektere andres

Og for å få til dette skal personalet i barnehagen:

- Si hei og smile til barn, foreldre og kollegaer
- Være tilstedeværende og bevisste voksne som aksepterer og setter ord på barnas følelser
- Være gode rollemodeller i væremåte mot voksne og barn
- Fremheve barnas og personalets styrker

Vi har tro på og erfarer at det vi voksne gir oppmerksomhet på, vokser!

På denne nettsiden finnes mer informasjon om SMART: <http://smartoppvekst.no/>

Progresjon

I Rammeplanen står det at progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle, lære og oppleve fremgang. Personalet skal bidra til at barna får mestingsopplevelser og at de samtidig har noe å strekke seg etter. Barna har ulike utgangspunkt, og de har derfor behov for tilrettelagte utfordringer. Denne individuelle progresjonen sikrer vi ved at personalet forsøker i:

Hvilken kompetanse og interesser har barnet?

Hva mestrer barnet?

Hva fremmer utvikling hos barnet?

Hva, når og hvorfor fungerer det best for barnet?

Hvordan vi kan støtte barnet videre?

Personalet har god oversikt over barnegruppen og ser hva det enkelte barnet trenger. Dette er grunnlaget for hvordan vi tilrettelegger for den enkeltes utvikling og hvordan vi organiserer hverdagen, aktiviteter og det fysiske miljøet

Trafikksikker kommune

Holmestrand kommune er godkjent som trafikksikker kommune, dette innebærer også alle de kommunale barnehager. I barnehagene er vi opptatt av å danne et godt grunnlag for hvordan barn ferdes i trafikken. Målet for trafikkopplæringen er at barna utvikler gode holdninger, forståelse og kunnskap, slik at de ikke er til fare for hverken seg selv eller andre i trafikken. Dette vil i størst grad foregå på tur og i samlinger. Her har vi samtaler hvor det skapes rom for refleksjon rundt ulike trafikktema. Vi bruker også historier, spill, trafikkanger med mer. Det at personalet er gode rollemodeller har stor betydning blant annet for barnas utvikling av gode holdninger, evne til refleksjon og risikoforståelse.

Medvirkning

Barn og foresattes medvirkning er en viktig del av barnehagens pedagogiske virksomhet. Barns rett til medvirkning er lovfestet og forankret i barnehageloven, grunnloven og FN's barnekonvensjon. Foreldrenes rett til medvirkning er nedfelt i barnehagelovens § 4.

Foresattes medvirkning

I vår barnehage er vi opptatt av et godt og nært samarbeid med foreldre og foresatte. Dette innebærer at vi i dialog og samarbeid vil utvikle og tilpasse et godt barnehagetilbud til hvert enkelt barn i vår barnehage. Alle foreldre skal oppleve seg hørt i saker som angår deres barn, og i saker som har fellesinteresser for alle barna i barnehagen. Derfor må vi som personal også være tydelige på våre vurderinger ift enkelt barn og vår pedagogiske praksis.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»
(barnehageloven §1).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte». (Rammeplan, 2017)

Og for å få til dette skal personalet:

- Få til en god dialog med foreldre ved å daglig gi og etterspørre informasjon om barnet. Det er personalet som har ansvar for å ta initiativ til slike samtaler.
- Oppfordre foreldre til å gi tilbakemeldinger om hvordan de har blitt møtt, barnets utvikling og om barnets trivsel i barnehagen.
- Være bevisst på å bygge en trygg relasjon med foreldrene så fort som mulig ved oppstart, da barnas trygghet skapes gjennom trygge foreldre. Vi informerer om «Trygghetssirkelen» og bruker den inn i arbeidet med barn og foreldre.
- Sende ut informasjon på Visma.
- Dokumentere og fortelle om hverdagen og vår pedagogiske praksis. Dette kan skape et bindeledd mellom barnehage og hjemmet.

Vi forventer at foreldre selv er ansvarlig for å holde seg oppdatert i Visma appen. Vi ønsker at foreldrene engasjeres av det barna opplever i barnehagen og etterspør dette hjemme. Vi ønsker at foreldrene kan komme med innspill og bidra til prosjektarbeid ol. i barnehagen.

Barns medvirkning

Barna skal ha mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens pedagogiske virksomhet. Barnas synspunkter skal vektlegges i samsvar med deres alder og modenhet. For å klare å ivareta barnas rett til medvirkning, skal de voksne være sensitive og lydhøre for barns nonverbale språk. Ut fra det vi observerer skal vi gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag. Barna er med på å utvikle tema og innhold i prosjekter. Barna deltar i planlegging av ulike markeringer og arrangementer i barnehagen. Vi evaluerer sammen med barna når vi har hatt spesielle aktiviteter og arrangementer i barnehagen.

Tilvenning og overganger

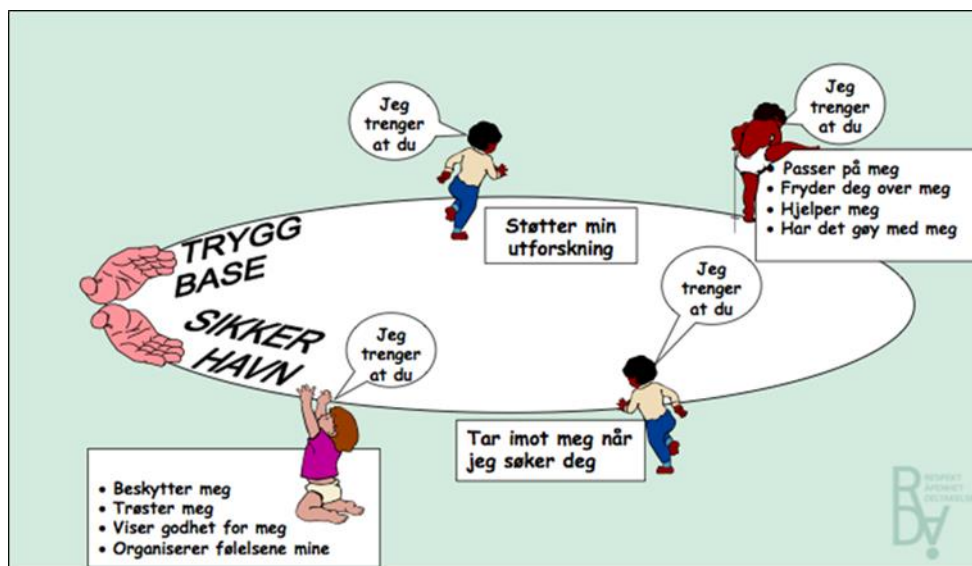
Nye barn

Når barnet begynner i barnehagen, skal barnehagen i samarbeid med foreldre/foresatte legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen. Vi oppfordrer til å ha med et overgangsobjekt hjemmefra. Dette kan være smokk, kos, bamse, bok eller noe annet som barnet er knyttet til. Dette kan hjelpe til med å gjøre barnet trygge i tilvenningsperioden. Personalet skal sørge for tett oppfølging, slik at barnet opplever trygghet til personalet, de andre barna, lokalene og blir trygg og godt kjent med barnehagens rutiner.

Trygghetssirkelen

En forutsetning for læring er trygghet og trivsel. Barn er avhengig av gode og trygge tilknytninger til de voksne i barnehagen. Trygghetssirkelen er et verktøy vi bruker for å forstå og møte barnas behov og der tilknytningspersonens hovedoppgave er å være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring og ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg.

Figur 5 Bilde av trygghets sirkelen

Overganger innad i barnehagen

I Kleiverud barnehage ønsker vi å legge best mulig til rette for en god overgang fra liten til stor avdeling. For at overgangen skal bli best mulig for barnet bruker vi god tid til tilvenning. Småbarna besøker storbarns-avdelingene jevnlig, slik at de får bli kjent med personalet, barna og lokalene. For å ivareta enkeltbarns trygghet, trivsel og utvikling skal informasjon overføres mellom pedagogene når barna flytter over på en ny avdeling. Har barna for eksempel noe de er ekstra glade i som en sang, en bok eller et eventyr er dette et fint overgangsobjekt som de kan få med seg når de bytter avdeling. Dette kan bidra til å skape trygghet for barnet og gjøre overgangen lettere.

Overgang barnehage-skole

Ved overgang til skole har Holmestrand kommune et eget årshjul. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom instansene og sikre en best mulig overgang for hvert enkelt barn. Før skolestart gjennomføres en foreldresamtale med pedagogisk leder på avdeling. Innholdet fra foreldresamtalen blir formidlet til skolen med et skjema, som foreldrene gir sitt samtykke til. I tilfeller hvor barna har hatt spesialpedagogisk oppfølging i barnehagen, inviteres foreldre med på et eller flere møter før skolestart. Det tilrettelegges også for møter før overgang for de foresatte som ønsker det.

Skolestarterne

Kleiverud barnehage har samarbeid med alle barneskolene i Holmestrand.

Hver vår gjennomføres det én besøksdag der barna besøker skolen sammen med én eller flere ansatte fra avdelingen. Videre blir barna invitert til en dag på skolen sammen dere foreldre.

Med Kleiverud skole som nærmeste nabo har vi en unik mulighet til å gjøre Løvene godt kjent med skolesituasjoner slik at overgangen fra barnehage til skole kan oppleves tryggere. Vi ønsker å ha et tett samarbeid med Kleiverud skole gjennom hele året. Det kan være å gå på turer med 1.trinn, eller at vi får muligheten til å besøke skolen til spesielle anledninger. Selv om ikke alle skal på samme skole, er det en anledning til å bli kjent med hvordan en skole ser ut og en begynnende forståelse for hvordan en skolehverdag kan være.

Barnehagen sender noen overgangsobjekter til skolene. Dette kan være plansjer av prosjekter eller opplevelser, spill barna har laget, sanger barna kan, bøker barna er opptatt av e.l. Dette kan skape gjenkjenning og være eksempler på all kunnskapen barna har med seg fra barnehagen.

Dere som har skolestartere, vil få mer informasjon utover våren 2025.

Løvegruppa

Hovedformålet med Løvegruppa er å sikre en god overgang mellom barnehage og skole.

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner» (Rammeplan, 2017).

For å nå dette målet skal Løvegruppa:

Gå på turer i nærmiljøet

Vi har en egen turplass i skogen som heter Løveplassen, denne bruker vi gjennom hele året. I tillegg besøker vi andre turmål i Holmestrand som for eksempel biblioteket og kirken. På turene får barna ta del i felles opplevelser, som er med å skape samhold og relasjoner i gruppa. Vi øver på å inkludere, vise hensyn, lytte til hverandre, samarbeide, vente på tur, følge beskjeder og holde orden på tingene sine.

Gi barna kunnskap om å ferdes i trafikken

I barnehagen har vi samlinger der vi møter Trafikkvennen Tarkus som lærer oss hvordan vi skal oppføre oss i trafikken. Når vi går på tur, får vi øvd oss på det vi har lært av Tarkus.

Legge til rette for stasjonsarbeid

Vi deler barna i mindre grupper på tvers av avdelinger og jobber med oppgaver, spiller spill, har formingsaktiviteter, har hinderløype og leker ulike leker. Barna skal få begynnende kunnskap om tall, bokstaver og hvordan navnet deres ser ut/skrive eget navn. Ønsker å gi barna erfaring knyttet til blyant- og saksegrepet, øke konsentrasjon, vente på tur og få felles leke-opplevelser.

Skape vennskap på tvers av avdelingene

Løvegruppa har søkelys på vennskap og gode samspill mellom barn. Det blir derfor lagt til rette for at barna skal få beholde relasjoner de har med andre barn og få muligheten til å danne nye relasjoner. Personalet legger til rette for samarbeid mellom avdelingene og barna får muligheten til å besøke hverandre på tvers av avdelinger. Samtidig tilbringer løvene også mye tid sammen i utetiden som er felles for alle tre avdelingene.

Avslutte barnehageåret i fellesskap

Som en avslutning på tiden i barnehagen får barna være rosaruss. Det bestilles russeluer som barnehagen betaler, og barna bruker luene i 17.mai-toget og på sommerfesten. Eventuelt annet russeutstyr skal kun brukes hjemme for å unngå kjøpepress i barnehagen. Sommerfesten markeres med underholdning og utdeling av permer. I tillegg reiser Løvene på en sommertur.

Dokumentasjon og planlegging, vurdering og evaluering

Barnehagen som lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan, 2017).

Pedagogisk dokumentasjon er en synliggjøring som utvikler praksis. Praksisfortellinger som stiller spørsmål og skaper refleksjon er en av våre metoder. Vi bruker møtearenaene til å jobbe med praksisfortellinger og caser. Barnehagen vurderer kontinuerlig det pedagogiske arbeidet gjennom å observere barna, snakke sammen og evaluere vår praksis. Personalet bruker avdelingsmøter, pedagogiske ledermøter, personalmøter og planleggingsdager til metodisk planlegging. Vi bruker veiledning, observasjon, dialog kafé/dialogspill og IGP-modell (individuell, gruppe og plenum) i planlegging og vurderingsarbeid.

Vi bruker blant annet foto for å dokumentere hverdagen i barnehagen. Dagboken i Visma- appen brukes til å legge ut korte dagsrapporter og bilder fra hverdagen.

Bilder på veggene av opplevelser og ting barna har laget skal gjenspeile hva vi arbeider med i den daglige praksisen. Sammen med månedsplan-/ brevene ønsker vi å gi økt innblikk i det barna gjør og lærer i løpet av barnehagedagen. Bilder og praksisfortellinger er utgangspunkt for refleksjon rundt vår praksis og utvikling av felles forståelse i personalarbeidet. Barna blir tatt med i arbeid med pedagogisk dokumentasjon, både ved å lage bildecollage sammen med personalet og samtaler om barnehagehverdagen. Dette gir personalet et utgangspunkt for veien videre i vurdering av prosjekt og hverdagsaktiviteter.

Vårt fokus er å dokumentere barns deltagelse i prosessene og vi spør derfor ikke barna om å posere. Dette kan resultere i at det kan bli ulikt antall bilder av hvert barn. Vi bruker også dokumentasjon for å tilrettelegge for barnegrupper eller enkeltbarn når dette trengs

Samarbeid

Foreldresamarbeid

I [Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver](#) står det at foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit.

Det er den daglige kontakten ved levering og henting som er et vesentlig grunnlag for samarbeidet mellom barnehage og hjem.

Vi ønsker å sikre dette gjennom samarbeidsformer som:

- Forelderåd, bestående av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen
- Foreldreundersøkelser annet hvert år
- Daglig kontakt, informasjon og korte samtaler ved levering og henting
- Arrangementer der foreldre og familie blir invitert til barnehagen
- Månedsbrev med evaluering av måneden som har vært, samt noe om planlagte aktivitetene fremover
- Korte dagbokposter i Visma appen
- Foreldremøter hvert år. Foreldre oppfordres til å komme med forslag til hva som skal tas opp på foreldremøter
- Pedagogene har ansvar for å planlegge det individuelle samarbeidet rundt barnet. Det tilbys to foreldresamtaler hvert år, hvor en er obligatorisk. Foreldre og barnehagen kan be om samtaler utover dette ved behov.
- Samarbeidsutvalg, bestående av 2 foreldre og 2 ansatte. Foreldrerepresentantene skal være med på å legge et godt grunnlag for samarbeid barnehage/hjem, og være bindeleddet mellom foreldre og barnehage

Samarbeidsutvalget har godkjent årsplanen 26.08.2024

Samarbeid med andre instanser

Som en del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen har personalet samarbeid med:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barne- og ungdomspsykiatrien (BUPA)
- Helsestasjonen
- Barnevernstjenesten
- Barne- og familiesenteret

Alle barnehagene i Holmestrand kommune deltar i et samarbeidsorgan som heter PÅ TVERS. Her møtes personal fra barnehager, PPT, helsestasjon, barnevern. PÅ TVERS har møter to ganger i halvåret, hvor styrer og personal kan drøfte saker anonymt eller med samtykke av foresatte for å få tips eller råd rundt enkeltbarn, et tema eller en barnegruppe. Det er også mulig for foresatte å delta på disse møtene dersom det er ønskelig.

PPT har kontaktmøter med barnehagene ved jevne mellomrom. Ved bekymring rundt barns utvikling kan dette drøftes på kontaktmøtene, samtykke fra foresatte innhentes og foresatte involveres i prosessen.

Ved bekymring knyttet til vold, incest eller andre grove overgrep har barnehagen meldeplikt til barnevernstjenesten. I slike tilfeller gjøres dette uten informasjon til foresatte.

Helsestasjonen og barnehagen har et samarbeid knyttet til 2 og 4 årskonrollen på helsestasjonen. Ved samtykke fra foreldrene skal barnehagen og helsestasjonen formidle opplysninger som er viktige i forhold til barns utvikling. Dette kan være opplysninger i forhold til hørsel, syn, motorikk, språk eller andre ting.

